

Den ærede Ordfører Hr. Martin Hansen vil jeg gøre opmærksom paa, at det er en Misforstaaelse, naar man tror, at det Ændringsforslag, jeg har stillet, er en Belønning til den, der giver for meget for Jorden. Den Jordværdi, der er anført som Maalestok i Ændringsforslaget, er den officielle Jordværdi og ikke den Pris, som man betaler for Jorden. Det skal være den officielt ansatte Jordværdi, der andrager 30 pCt. af Brugets Laanesum, og derved naar man det, at man maa købe fornuftigt og paa en saadan Maade, at Husmandsbruget bliver rimeligt.

Jeg skal slutte med at fremsætte et Par Bemærkninger om Sammenligningsforholdet mellem den Lov, vi her behandler, og Loven af 4. Oktober 1919, som gentagne Gange er fremført fra forskellig Side. Man synes jo, at Princippet i det foreliggende Lovforslag er saa udmærket, men jeg vil blot anføre, at hvis man gør Brug af Loven af 4. Oktober, vil man kunne faa et Stykke Jord paa 12 Tdr. Land af den bedste Jord til 700 Kr. pr. Tønde Land i Jordværdiansættelse, hvilket giver en Forrentningssum foreløbig af 8 400 Kr. Man faar saa et Byggelaan paa 16 200 Kr. i Stedet for som før nævnt 14 000 Kr., og man vil da se, at for den samme Jord til det Pristal, jeg rævnte, faar man en Forrentningssum af 14 400 Kr. for et 12 Tdr. Lands Brug, medens man under den nuværende Lov vil faa en Forrentningssum af 13 500 Kr. paa et Brug af 5 Tdr. Land. Saa kan man prøve, hvem der klarer sig bedst, og jeg tror, at det kan være klogt og rigtigt at lade de to Principper arbejde ved Siden af hinanden. Jeg frygter ikke, at Loven af 4. Oktober ikke skal staa sig under en saadan Prøve, og ud fra den Betragtning har det Mindretal, jeg tilhører, været med til at ville prøve dette Lovforslag i det beskedne Omfang. Men jeg vil meget fraraade en Lovgivning, som vil virke paa den af mig anførte Maade. Og jeg er ganske sikker paa, at de praktiske Forhold vil nok bekræfte, at den Antagelse, jeg nærer, er rigtigt.

Landbrugsministeren (*Madsen-Mygdal*): Det er ret ejendommelige Eksempler, det ærede Medlem opstiller som Grundlag for sine Spørgsmaal. Han opererer med Jord til 1 200 Kr. pr. Tønde Land og forudsætter, at den i Jordværdi er sat til 700 Kr. Der maa jo være noget galt ved denne Sammenstilling, hvor Fejlen saa end er. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man vil faa meget vanskeligt ved at finde ren Landbrugsjord — jeg bortser naturligvis her fra Jord ved

en By eller Stationsby og Jord, som har en særlig Beliggenhedsværdi —, som koster 1 200 Kr. pr. Tønde Land. I alt Fald vil jeg tvivle om, at saadan Jord da er sat til 700 Kr. i Jordværdi, thi hvis det var Tilfældet, maatte man jo rette en sønderknusende Kritik mod dem, der havde foretaget en saadan Vurdering til Ejendoms skyld.

Det ærede Medlem spurgte saa, hvad jeg vilde foretage mig i et saadant Tilfælde. Jeg skal dertil sige, at jeg først vilde vide noget mere om den Jord end det, som det ærede Medlem her ved dette tænkte Eksempel fortalte, og saa vilde jeg undersøge Sagen. Hvis saa den høje Pris skyldtes, at vedkommende Jord ligger med Mulighed for Bortsalg til Byggepladser, vilde jeg sige: Det er ikke et Sted til Oprettelse af Husmandsbrug. Jeg vilde altsaa undersøge det enkelte Tilfælde først. Jeg vil ikke sige at det er absolut udelukket, at 5—6 Tønde, af Landets bedste Jord vil kunne danne Grundlaget for et Husmandsbrug, men det, jeg vilde gøre, var, at jeg vilde sige til vedkommende Mand: Det er dig selv, der kommer til at hæfte for, hvad du køber; hvis du har en Sum at købe for, gør du bedst i at købe saa meget som muligt, men ogsaa af den bedst mulige Jord. Forskellen mellem det ærede Medlem og mig bliver altsaa den, at det ærede Medlem ønsker, at det skal være Staten, der afgør det hele, at Staten skal være Formynder for den paagældende, og at det er den, der skal undersøge, hvorvidt det kan betale sig eller ikke. Det, jeg ønsker, og som for mig er den røde Traad igennem hele Loven, er, at de vedkommende fra Begyndelsen af skal vide, at det er paa eget Ansvar, de skal handle. Staten støtter dem; men baade ved Udvælgelsen af Jorden, og hvad Bygningerne angaar, maa de vide, at de maa handle paa eget Ansvar, og de maa ikke regne med Statens Støtte og Understøttelse i Fremtiden. Det er Forskellen, og dér lader det desværre ikke til, at det ærede Medlem og jeg skal blive enige.

Olufson: Det ærede Medlem Hr. Martin Hansen har Ret i, hvad han sagde, at der ikke er sket nogen Ændring i Loven med Hensyn til den Tiendepart, som vedkommende selv skal eje. Nej, det er netop det, jeg har fastholdt Gang paa Gang, at der ikke er sket nogen Ændring i Loven, men der er sket en Ændring i Udtalelserne fra Venstres Side, og man har tidligere set, at Administrationen af Love i nogen Grad er blevet gjort afhængig af, hvilke Udtalelser